

**WARME
WILLIAM**
LESMAP

STAPPENPLAN LES

Binnenste Buiten

Word
Warme
William

www.warmewilliam.be

Gecoördineerd door **Fonds Gavoorgeluk**, SON. • www.gavoorgeluk.be

INLEIDING

Praten over je kleine of grote problemen met iemand die écht naar je luistert helpt om je beter in je vel te voelen. Maar dat is niet altijd even makkelijk. Om jongeren te tonen dat je ook kan praten zonder woorden lanceert Warme William de campagne #binnenstebuiten. Kunstenaars prinses Delphine, zanger Metejuor, danser Joffrey Anane en schrijfdocent Herman Vander Straeten slaan de handen in elkaar en stellen elk een masterclass samen om jongeren uit te dagen hun eigen gevoelswereld te exploreren en te uiten via kunst: muziek, schilderen, dansen en poëzie. Zo willen ze helpen om het mentaal welbevinden van jongeren te ondersteunen.

Dit bijhorend educatief pakket bestaat uit twee lessen, uitgewerkt voor leerlingen van de derde graad lager onderwijs én de eerste twee graden van het secundair. Maar ook de derde graad secundair kan hier gebruik van maken.

Les één biedt leerlingen zicht op de eigenschappen van een (h)echte vriendschapsrelatie en daagt hen uit bestaande vriendschapsrelaties uit te diepen. Ze geeft inzicht in de kern van de Warme William-campagne én laat leerlingen kennismaken met de focus van de bijhorende #binnenstebuiten-campagne. In de tweede les gaan de leerlingen zelf aan de slag om hun emoties te uiten via kunst en creatie. Dit alles kan uiteindelijk in een gepast voorstellingsmoment ook effectief geuit en besproken worden.

Het educatief pakket biedt u als leerkracht handvaten om met de centrale onderwerpen van "Warme William" aan de slag te gaan. Een van die onderwerpen is peer support.

Dit wil zeggen dat leerlingen elkaar een veilige plek leren bieden en hun kwetsbaarheid kunnen en mogen delen. Deze relationele en emotionele vaardigheid is één van de acht pijlers die de veerkracht van jongeren bevordert.

Alle noodzakelijke bijlagen werden in dit document toegevoegd. Indien u voor de realisatie van de lessen (op klas- of schoolniveau) bijkomend gebruik wil maken van onze bestaande promotiematerialen (denk affiches, folders, de Warme William-mascotte, ...) dan kan u deze downloaden, bestellen of ontlenen via www.warmewilliam.be/doe-mee.

Meer informatie over het project, de visie en de uitgewerkte materialen kan u terugvinden op www.warmewilliam.be.

Voor het onderdeel "poëzie" werkte schrijfdocent Herman Vander Straeten een afzonderlijke, diepgravende lesmap uit. Het biedt een goede structuur en inhoud om leerlingen te begeleiden in het schrijven van gedichten. Deze les kan als een aparte les gegeven worden. Het is ook mogelijk om ze later te integreren in de bredere 'Binnenstebuiten-les'.

Ontdek en download de gratis lesmap "Dichterlijk vrij... bewegen in poëzie" via www.warmewilliam.be/doe-mee. of scan deze QR code

DEEL 1: WARMME WILLIAM EN VOELEN

Lesdoelen

De leerlingen kunnen...

- zich bewust worden van de eigen kwetsbaarheid en die van de ander en begrijpen dat al dan niet voldane behoeften aan de basis liggen van gevoelens
- inzicht krijgen in complexe gevoelens zoals verliefdheid, verwarring, gespannenheid, eenzaamheid, schuld, schaamte, jaloersheid...
- gebeurtenissen, situaties en personen vanuit verschillende perspectieven bekijken door zich in te leven in de gedachten, gevoelens, behoeften, standpunten en gedrag
- in gesprek gaan over gevoelens, moeilijke momenten en frustraties met personen die ze vertrouwen
- op basis van ervaringen van anderen zoeken naar manieren om met moeilijke gevoelens om te gaan
- een Warme William zijn voor elkaar

1. WARME WILLIAM: WIE IS HIJ, WAT DOET HIJ EN WAAROM?

 Timing: 20 minuten

Klassikaal wordt het filmpje over het jongerenonderzoek bekeken. Nadien volgt een kort gesprek waarin de resultaten van het jongerenonderzoek nog even herhaald worden.

De leerlingen krijgen vervolgens de mogelijkheid om zelf (eventueel per twee) te ontdekken wie Warme William is en hoe zij zelf voor elkaar een Warme William kunnen zijn. Ze verkennen de website en de luistertips.

Bekijk het filmpje hier:

Vragen bij het filmpje 'jongerenonderzoek':

- Wat hebben de onderzoekers onderzocht? Wat stellen ze vast?
- Wat vind jij? Kan vriendschap een rol spelen om je beter in je vel te voelen?
- Slechts de helft van de jongeren praat met anderen over zorgen of problemen. Hoe komt dit, denk je?
- Welke bouwstenen voor vriendschap werden gevonden uit het onderzoek? Hoe is dat bij jou? Wat is voor jou belangrijk in een vriendschap?
- Wanneer je in een vriendschap geheimen kan delen, elkaar gerust kan stellen en weet hoe je elkaar beter kan doen voelen als het even niet gaat, helpt jongeren om zich beter in hun vel te doen voelen. Herken je dit?
- Durf jij praten over wat je bezighoudt? Is dat gemakkelijk? Zijn er zaken die jou (zouden) helpen om dat te doen?
- Wat is een Warme William?

3. LEEF JE IN...

 Timing: 15 minuten

Samen met hun Warme William uit de vorige fase kijken de leerlingen op een tablet, smartphone of computer naar de interviews en inspiratiefilmpjes van enkele bekende personen. Ze noteren de tips die ze voor zichzelf uit deze interviews halen op een blad.

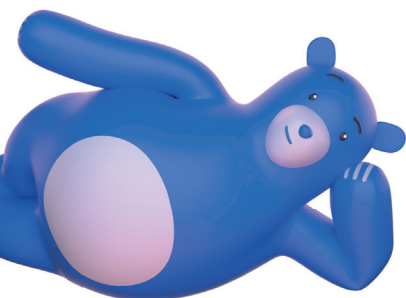
Scan deze QR code om de interviews en inspiratiefilmpjes te bekijken

Na het bekijken van de interviews beantwoorden de leerlingen de volgende vragen:

- Op welke manier gaat prinses Delphine om met moeilijke emoties of momenten?
- Hoe buigt prinses Delphine een moeilijke situatie om in iets positiefs?
- Wat helpt Meteoor om met moeilijke emoties om te gaan?
- Waarom is dansen zo belangrijk voor Joffrey Anane?
- Wat zou jou helpen om met moeilijke momenten en gevoelens om te gaan?
- Probeerde je dit ooit zelf uit? Wat probeerde jij wel al?

Zijn er geen tablets, smartphones of computers voorhanden? De interviews kunnen ook klassikaal bekeken en besproken worden.

4. MASTERCLASSES EN EXPRESSIEVORMEN

 Timing: 10 minuten

De leerlingen kiezen uit de vier expressievormen eentje uit die ze willen uitvoeren. Na het bekijken van de masterclass bij deze expressievorm, nemen ze kort ook de fiche door die bij deze masterclass hoort.

Ze bepalen of ze alleen of samen met klasgenoten aan de slag zullen gaan en spreken eventueel af wie welke materialen zal meebrengen tijdens het creëren.

Wat moet afgesproken worden?

Schilder erover

- Bepaal je materialen (plakkaatverf, olieverf, pastelkrijt, (verf)stiften...)
- Kies en voorzie de ondergrond van het kunstwerk (doek, papier, groot vlak zoals een muur...)

Zing erover

- Start je met een bestaande melodie? Breng deze mee.
- Ga je jezelf begeleiden? Breng je instrument mee.
- Wil je rappen? Ga alvast op zoek naar enkele beats.

Dans erover

- Zorg voor gemakkelijke kledij
- Voorzie alvast muziek die je zal kunnen gebruiken (voor de opwarming, voor de choreo...)
- Voorzie een box zodat de muziek luid genoeg kan afgespeeld worden

Schrijf erover

- Pen en papier

Is er te weinig tijd om deze fase binnen de lestijd uit te voeren? Geef deze dan als opdracht tegen het tweede Binnenstebuiten-moment. De leerlingen kiezen dan zelfstandig een expressievorm, bekijken de masterclass en verzamelen het materiaal dat ze nodig hebben om aan de slag te gaan.

DEEL 2: ZIT JE MET IETS? DRUK HET UIT

Lesdoelen

De leerlingen kunnen...

- eigen emoties, ervaringen en/of ideeën uitdrukken in een zelf gekozen kunstvorm (dans, beeld, muziek, poëzie)
- in spontane expressie zichzelf zijn door een persoonlijke stijl te tonen
- een eigen creatie tonen aan anderen in diverse contexten (solo, in groep...)
- elkaar ondersteunen en helpen om de eigen expressiemogelijkheden verder te ontwikkelen

1. STAPPENPLAN EN MASTERCLASS

 Timing: 10 minuten

De leerlingen bekijken voor ze echt aan de slag gaan de fiche van hun keuze. Ze zorgen ervoor dat ze weten welke stappen ze zullen doorlopen. Eventueel kijken ze vooraf ook nog eens naar de masterclass.

Ze kiezen of krijgen een gepaste plek en leggen hun materialen klaar. Ze houden ook de werkfiche bij de hand.

2. AAN DE SLAG!

 Timing: 40 minuten

De werkfiches (zie bijlage 3) vormen de leidraad voor de leerlingen. Toch hoeven ze zich hier niet strak aan te houden. Volgens hun eigen ervaringen, stijl en behoeften, kunnen ze eigen invulling geven aan hun schilderij, lied, gedicht of choreografie.

3. VOORBEREIDING TEN-TOON-STELLING

 Timing: 10 minuten (hoeft niet tijdens de les)

Wanneer de binnenstebuiten-werken ook zullen getoond worden, bespreek dan met de leerlingen op welke manier dit zal gebeuren. De leerlingen zorgen er dan voor dat ze hun werk gepast tonen tijdens dat moment.

DEEL 3: TOON JE BINNENKANT EN PRAAT EROVER

Lesdoelen

De leerlingen kunnen...

- een eigen creatie op een passende manier tentoonstellen voor anderen
- vertrouwen hebben in de eigen creatieve mogelijkheden en deze ook met anderen delen
- met respect voor elkaar praten over de wijze waarop men zich uitdrukt in beeld, muziek, dans en poëzie om zo de persoonlijke expressiestijl verder te ontwikkelen

1. STEL JE BINNENKANT TENTOON

Er zijn verschillende mogelijkheden om het binnenstebuiten-traject af te ronden. Naargelang de mogelijkheden en wensen maak je (al dan niet samen met de leerlingen) een keuze.

- Maak een 'galerij vol expressie' waarin de geschilderde en geschreven werken tentoongesteld worden. De schilderijen kunnen misschien een plek krijgen in de gang(en) en vragen dan om een plakje met titel en uitvoerder(s). Gedichten kunnen dan weer op ramen, affiches of andere zichtbare manieren uitgesteld worden.
- Tijdens een vernissage krijgt iedereen de kans om alle werken te bekijken, erover in gesprek te gaan... Tussendoor laten muzikanten hun lied(eren) horen en tonen dansers hun choreografie(en).
- In de klas krijgt iedere leerling de tijd om z'n creatie voor te stellen. Dit kan via een projectie, maar ook live gebeuren.
- Geen tijd om zo'n tentoonstelling helemaal uit te voeren? Ook digitaal kan je dit creëren. Laat de leerlingen de foto's of filmpjes van hun creaties op een verzamelplek posten (vb. padlet) waar ze allemaal in hun eigen tijd kunnen klikken, kijken en reageren op de resultaten.

2. NAPRATEN

Na de tentoonstelling (aan het einde van het hele binnenstebuiten-traject) is het belangrijk om de leerlingen te laten terugblikken op hun traject. Dit kan informeel, tijdens een afsluitende receptie waarbij de leerlingen naast een drankje ook enkele vragen krijgen die ze met elkaar bespreken. Maar het is ook mogelijk om dit als een kring- of klasgesprek uit te voeren.

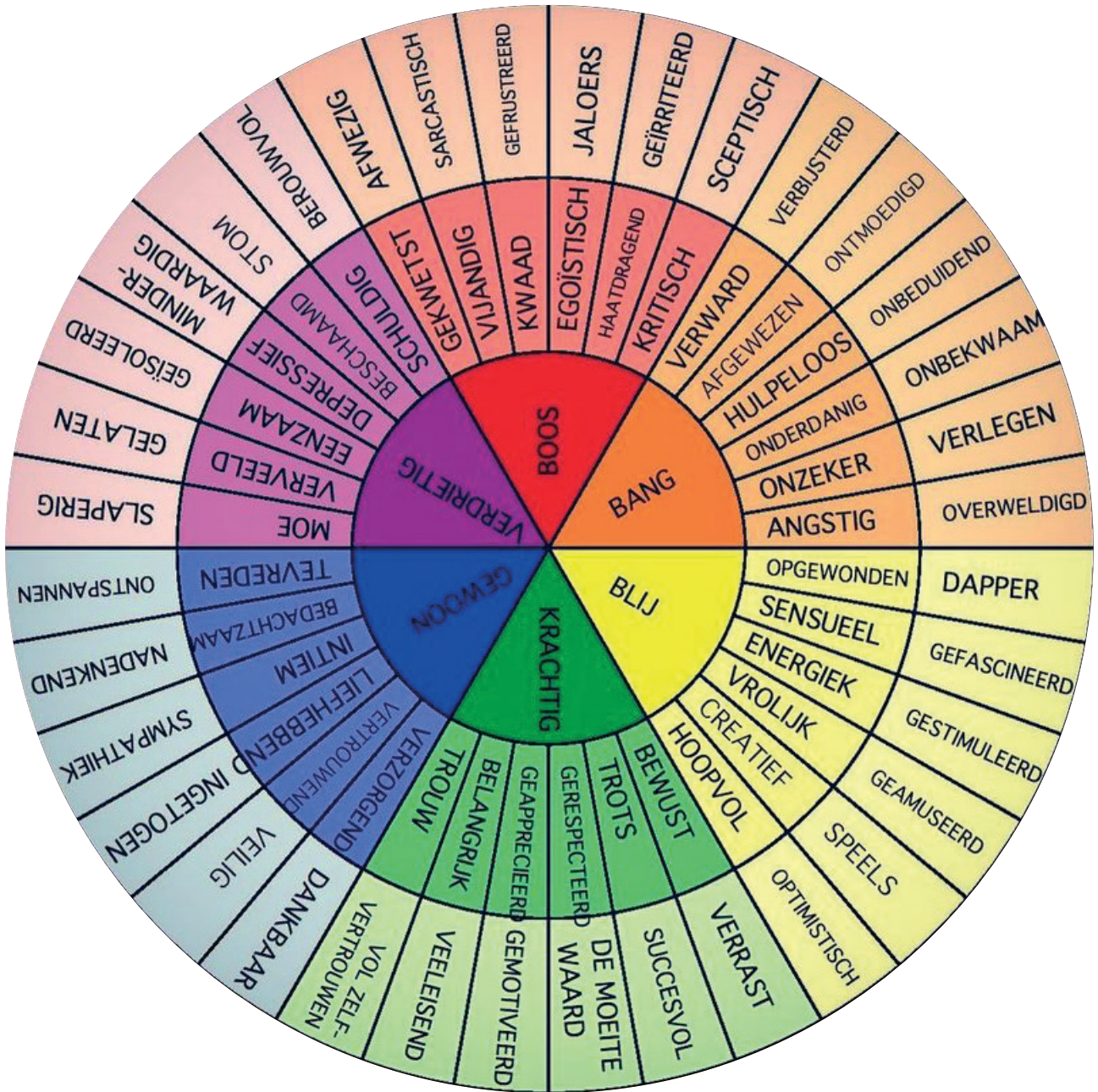
Napraten: vragen om terug te blikken:

- Hoe heb je binnenstebuiten ervaren? Hoe heb je je gedurende de verschillende lessen gevoeld?
- Wat verliep vlot? Waren er ook zaken die voor jou stroef verliepen?
- Wat leerde je over jezelf?
- Heb je iets ontdekt van anderen dat je nog niet wist?
- Zijn er zaken die je nog wil uitproberen of verder wil ontwikkelen?
- Zijn er zaken die jou nieuwsgierig hebben gemaakt?
- Wat was jouw favoriete moment tijdens binnenstebuiten?

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: GEVOELSWIEL

BIJLAGE 2: VRAGENKAARTJES

LEVEL 1

Wanneer voel jij je eenzaam?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Hoe voel ik me
momenteel denk je?**

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Waar schaam je je over?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Met welke 5 woorden
zou jij me omschrijven
aan anderen?**

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Waarover pieker je wel eens?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wat wilde je me al lang vragen?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Is er een lied dat jou kracht geeft?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wat maakt jou bang?
Waarom?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wanneer voelde jij je het meest
"leven"?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Als je jezelf één extra karaktertrek
zou kunnen geven, welke
zou dat zijn?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

In welk opzicht lijkt ik op jou?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wat was tot hertoe de grootste
"ommekeer" in je leven?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Waarmee kan je jezelf vergelijken
als je gefrustreerd bent?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wat kan jou helpen als je
verdrietig bent?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Op welk moment in je leven dacht
je "dit komt niet goed"?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Zijn er ooit momenten geweest
waarop je liever even verdween?**

BinnensteBuiten

LEVEL 1

Wat kan jij echt goed?

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Gebeurde het ooit dat je niet wist
hoe je moest reageren?**

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Wanneer voel jij je niet
op je gemak?**

BinnensteBuiten

LEVEL 1

**Zijn er dingen die je graag in je
eentje doet?**

BinnensteBuiten

BIJLAGE 3.1
ZIT JE MET IETS?
DANS EROVER

**ZIT JE
MET IETS?
DANS EROVER!**

FICHE

STAP 1

Kijk naar de **masterclass** van **Joffrey Anane**:
'Zit je met iets? Dans erover.'

STAP 2

Ga zelf aan de slag
zoals Joffrey Anane het doet.

Hoe **Joffrey Anane** het doet:
(idealiter doe je dit met meerdere personen)

*"Vertaal je emoties naar dans
in je eigen dialect."*

Houd dit in je achterhoofd...

"Je kan niets fout doen."

"Trust the progress, je ziet wel waar het eindigt."

"Voel je vrij."

WERKTIP VAN JOFFREY ANANE:

**"Niet nadenken, gewoon doen.
Iedereen is een danser
met een eigen dialect."**

STAP 1: KIES EEN VERTREKPUNT

 5 minuten

Waardoor werd jij op een negatieve manier geraakt?

- Vertel hierover tegen je partner (doe je dit alleen, beschrijf dan jouw situatie in één zin).
- Kies samen een moeilijke emotie/situatie die jullie later als uitgangspunt zullen nemen voor je choreografie.

STAP 2: WARM UP

 10 minuten

Durf 'raar' zijn. (voor elkaar of voor de spiegel)

- Zet een rustig muziekje op en schud je hele lichaam los (mond, hoofd, armen, lijf, benen...).
- Laat helemaal los wat je kent, laat bewegingen ontstaan. Tracht hierbij niet na te denken, maar je te laten leiden door de muziek.

Vrij bewegen en loslaten.

- Kies muziek die je inspireert. Voer enkele oefeningen in loslaten en luisteren naar je lichaam uit.

Mogelijke oefeningen:

- dansen met gesloten ogen
- lichaamsdeel per lichaamsdeel in beweging brengen op de muziek tot je volledige lichaam aan het dansen is
- per twee: slechte energie rond elkaar wegnemen via vloeiende bewegingen
- per twee: vanuit eigen bewegingen, zonder enige afspraak maar louter door het inspelen op elkaar komen tot eenzelfde dansbeweging (dit kan later ook met vier of meer personen uitgevoerd worden)

STAP 3: TECHNIEK EN COÖRDINATIE

 10 minuten

- Ga per twee tegenover elkaar staan (of voor de spiegel als je dit alleen doet). Eén persoon voert een basispas uit (4 tellen). De andere neemt deze over.

- *het vierkant: vanuit een basispas (zijwaarts bijzetten) maak je per twee een vierkant zoals dit in het filmpje van de masterclass te zien is. Eens jullie deze figuur te pakken hebben, voegen jullie bouwstenen (kracht, tijd, ruimte) toe.*

- Vind al dansend jouw groove.

Kleur leggen in je groove:

Om een dans(beweging) kleur te geven kan je gebruik maken van enkele 'bouwstenen':

- **ruimte**
 - ruimtelagen: hoog en laag (dichtbij of op de grond)
 - richtingen: voorwaarts, achterwaarts, diagonaal, zijwaarts
 - grote en kleine bewegingen
 - plaats innemen op de dansvloer (vooraan, achteraan, heel de ruimte gebruiken...)
- **tijd**
 - tempowisselingen: snelle en langzame bewegingen
 - accenten leggen op bepaalde bewegingen
 - korte en lange bewegingen
- **kracht**
 - gespannen en ontspannen bewegingen
 - krachtige, dynamische bewegingen en rustige, meer vloeiende bewegingen

STAP 4: VERTAAL EMOTIE NAAR DANS IN JE EIGEN DIALECT

 20 minuten

- Kies een lied dat past bij de emotie die jullie willen weergeven.
- Ontwerp vanuit je eigen groove en bewegingen een korte choreografie.
- Wissel momenten van synchroon dansen af met solo's en freestyle.
- Kies een passende eindpose voor de choreo.

Op zoek gaan naar je eigen dialect:

- Ga met alle dansers in een kring staan. Ieder beweegt vanuit de eigen groove. Om beurten komen de dansers (alleen of met twee) naar het midden van de kring en voeren een eigen move uit. De dansers in de kring moedigen bewegend aan.
- Doe je dit alleen? Wil je een verhaal vertellen met je dans? Kies enkele eigen bewegingen uit die dat verhaal vertolken en kracht bij zetten.

STAP 5: NEEM OP EN DEEL

 5 minuten

Wil je graag anderen inspireren? Neem de choreo op en post hem op jouw kanaal met **#binnenstebuiten #warmewilliam**.

Zin in meer expressie?

Probeer eens een andere masterclass uit.

ZIN IN MEER EXPRESSIE?

Probeer eens een **andere masterclass** uit.

BIJLAGE 3.2
ZIT JE MET IETS?
SCHILDER EROVER

**ZIT JE
MET IETS?
SCHILDER
EROVER!**

FICHE

STAP 1

Kijk naar de **masterclass** van **prinses Delphine**:
'Zit je met iets? Schilder erover.'

STAP 2

Ga zelf aan de slag
zoals prinses Delphine het doet.

Hoe **prinses Delphine** het doet:
(dit kan je individueel uitvoeren, maar samen is het nog zo fijn)

*"Maak iets vrolijks
van een negatieve emotie."*

Houd dit in je achterhoofd...

"Laat je kunstwerk ontstaan zonder er al te veel bij na te denken."

"Laat perfectie los."

"Niet denken, meteen doen."

Het is beangstigend, maar vooral bevrijdend."

WERKTIP VAN PRINSES DELPHINE:

**"Zorg voor funky muziek
op de achtergrond."**

STAP 1: BEPAAL EEN VERTREKPUNT

 5 minuten

Waarvoor werd jij op een negatieve manier geraakt?

- Noteer in één zin een moment waarop je werd geraakt (vb. door iets wat iemand je zei, door iets wat iemand jou aandeed...).
- Kies twee letters uit die deze situatie typeren (vb. letters uit de naam van die persoon...).

STAP 2: MAAK VLOEIENDE VLAKKEN EN KLEUR ZE IN

 15 minuten

- Plaats twee letters die deze situatie bepalen (groot en vloeiend) op de ondergrond van je schilderij.
 - *Zorg ervoor dat de letters elkaar overlappen zodat er vlakken ontstaan.*
- Kies vanuit je gevoel de techniek en kleuren waarmee je de vlakken invult.

Enkele technieken en materialen:

- **ondergrond:** canvas, muur, papier, textiel...
- **materiaal:** verf (plakkaatverf, textielverf, muurverf, graffiti), oliepastel, wascokrijt stift...
- **technieken:** arceren, inkleuren, tekenen en schrijven, collagetechniek, druktechniek...

STAP 3: KRACHTIGE KLEUREN EN VORMEN ALS TEGENHANGER

 15 minuten

- Kies een krachtig, positief woord dat jou helpt om het negatieve gevoel van je af te zetten.
 - *Noteer dit woord krachtig en duidelijk in verschillende stijlen rond de letters op het werk.*
- Kies kleuren die jou kracht geven of je vrolijk maken en werk je kunstwerk af (met symbolen, letters, betekenisvolle kleuren...).

Kleuren en hun betekenis:

Kleuren kunnen een werk karakter geven. Hierin zijn veel mogelijkheden: dof, helder, klaar, bont, sober, druk, fris, speels, rijkelijk, vrolijk, verfijnd, warm, koel, chaotisch, exotisch, luxueus, beangstigend, carnavalesk, feestelijk...

- **wit:** zuiverheid, gaafheid, onschuld
- **rood:** vurigheid, warmte, actie, boosheid
- **blauw:** zuiverheid, koelte, dromen, ruimte
- **oranje:** blijheid, jeugd
- **zwart:** rouw, kracht
- **geel:** licht, klaarheid, vrolijkheid
- **groen:** rust, stabiliteit, evenwicht, hoop
- **paars:** zwaar-moedigheid, macht, spiritualiteit

Soorten kleuren:

- Primaire kleuren, secundaire en tertiaire kleuren
- Complementaire kleuren
- Zuivere en onzuivere kleuren

STAP 5: GEEF JE WERK EEN PLAATS EN DEEL

 10 minuten

Ga op zoek naar een gepaste plek voor je kunstwerk. Stel het tentoon (in een kader, op een staander, aan de muur...) en kies een titel die je erbij plaatst.

Wil je anderen inspireren met jouw kunstwerk?

Post een foto of video op jouw kanaal met **#binnenstebuiten #warmewilliam**.

ZIN IN MEER **EXPRESSIE?**

Probeer eens een **andere masterclass** uit.

BIJLAGE 3.3
ZIT JE MET IETS?
SCHRIJF EROVER

**ZIT JE
MET IETS?
SCHRIJF
EROVER!**

FICHE

STAP 1

Kijk naar de **inspiratie filmpjes**
'Zit je met iets? Schrijf erover.'

STAP 2

Ga zelf aan de slag

Hoe **een dichter** het doet:

*"Beeld-houwen met
woorden."*

Houd dit in je achterhoofd...

"Poëzie is als een beeld,
maar dan met beeld-spraak."

"Alles mag, niets moet."

"Poëzie wil raken."

WERKTIP VAN EEN ERVAREN DICHTER:

**"Spelling is geen must, onbestaande
woorden kunnen in een gedicht veel
betekenen."**

STAP 1: MAAK EEN WOORDSPIN MET 'BEELDEN'

 5 minuten

Vouw een blad in vier.

1	2
3	4

- Noteer in de bovenste helft van je blad (vak 1 en 2) een woord vanwaar jij vertrekt (vb. wiebelbrug). Omcirkel dit woord. Het is de start van je woordspin.
- Noteer 5 associaties bij het startwoord en noteer die errond. (vb. schommelen, hout, vast...) Ze mogen, maar moeten geen verband houden met het startwoord.
- Maak dan bij elk woord een nieuwe associatie zodat je woordspin groter wordt.
- Herhaal dit drie keer zodat je ongeveer 15 woorden bekomt die de basis (kunnen) vormen voor je gedicht.

Laat tijdens het associëren je gedachten afdwalen naar een thema dat je bezighoudt.

STAP 2: BEELDEN 'KNEDEN' TOT POËZIE

 15 minuten

In vak 3 maak je met de woorden uit je woordspin strofen en verzen (geen zinnen).

- Schrijf, schrap, stuur bij, pas aan, wijzig...
- Bekijk de poëtische hulpmiddelen (zie hieronder) en zet deze op gepaste wijze in.
- Een gedicht is geen verhaal, heel veel dient de lezer zich in te beelden. Geef dus niet alles prijs, maar gebruik beelden en woorden die een richting geven.

Poëtische hulpmiddelen:

A) witregel (de witte ruimte tussen twee strofen)

De dichter kan deze om verschillende redenen gebruiken:

- rust bieden
- een tijdsverloop weergeven
- spanning verhogen
- de lezer de kans geven om de puzzelstukken van een verhaal een plek te geven
- ...

B) één woord (in een vers, in een strofe...)

De dichter verwijst naar eenzaam(heid):

- in een versregel: één persoon voelt zich alleen
- in een strofe: eenzaamheid, een vraag om hulp

C) hoofdletters en leestekens

Het gebruiken of weglaten van hoofdletters of leestekens kan de dichter met een reden doen:

- geen hoofdletter: meer anonimiteit, duidt op een verhaal dat al bezig was of verder loopt
- wel een hoofdletter: minder anonimiteit (kan een specifieke persoon, plaats... weergeven)
- geen leestekens: geen punt op het einde wijst erop dat het verhaal of de situatie nog niet is afgelopen
- wel een leesteken op het einde: wil aantonen dat ergens een punt achter wordt gezet

STAP 3: KOM TOT EEN EINDGEDICHT

 5 minuten

- Schrijf je uiteindelijke gedicht in vak 4.
- Als je kan, vraag iemand om jouw gedicht te lezen en er feedback op te geven. Al dan niet pas je nog kleine zaken aan vanuit hun ideeën.

STAP 4: SCHRIJF, NEEM OP EN DEEL

 10 minuten

Geef je gedicht een gepaste lay-out. Wil jij een getypte versie? Schrijf je liever met de hand? Ben je bereid om je gedicht op een raam, affiche... te noteren? Ga je gang!

Wil je anderen inspireren met jouw poëzie?

Post een foto of video op jouw kanaal met **#binnenstebuiten #warmewilliam**.

ZIN IN MEER **EXPRESSIE?**

Probeer eens een **andere masterclass** uit.

BIJLAGE 3.4
ZIT JE MET IETS?
ZING EROVER

**ZIT JE
MET IETS?
ZING EROVER!**

FICHE

STAP 1

Kijk naar de **masterclass** van **Metejor**:
'Zit je met iets? Zing erover.'

STAP 2

Ga zelf aan de slag
zoals Metejor het doet.

Hoe **Metejor** het doet:

*"We gaan ons hart
binnenstebuiten keren."*

Houd dit in je achterhoofd...

"Het maken van een lied is misschien wel belangrijker dan het eindresultaat."

"Ge kunt niks fout doen, alles is juist."

"Als ik een slechte dag had,
dan zing ik om me terug blij te maken."

WERKTIPS VAN METEJOOR:

Tip 1: Schrijf vanuit je hart.

Tip 2: Schrijf je emoties in een tekst.

Tip 3: Zoek jezelf een melodie.

Tip 4: Hou je aan een structuur.

STAP 1: BEPAAL EEN VERTREKPUNT

 5 minuten

Denk aan een moment waarop je het moeilijk had.

→ Noteer in één zin een moment waarop je merkte dat je geraakt werd. Wat raakte je precies?

STAP 2: SCHRIJF JE TEKST

 15 minuten

Schrijf je emotie neer in een tekst.

→ Kies een rijmschema waarin je te werk wil gaan.
Schrijf een aantal strofes (van 4 regels) uit.

Rijmschema's:

A Hond

B Kat

A Stront

B Zat

A Wie is dat?

A Het is mijn kat.

B Ze sluipt nu rond.

B En legt zich
op de grond.

A Weet je wat?

A Ik kocht een mat.

A Voor naast het bad.

A Want 't is daar glad.

A Ik heb gespat

B tot tegen het plafond

B én op de grond

A nu is alles nat

PROBEER EENS: Kan jij het rijmschema herkennen in jouw lievelingslied?

STAP 3: GEEN LIED ZONDER MELODIE

 10 minuten

Kies jezelf een melodie.

- Kies een melodie die je voor je lied wil gebruiken. Hierbij kan je vertrekken van een bestaande melodie, een begeleiding die je zelf kiest/bedenkt/jamt...
- Wil je liever rappen? Kies dan een beat waarmee je aan de slag wil gaan.

Soorten melodie:

Een melodie kan passen bij de emotie van de tekst.

Een melodie kan in contrast staan met de emotie van de tekst (kracht bijzetten, hoop uitdrukken...).

Enkele mogelijkheden als houvast

- Maak een nieuwe tekst op een bestaande melodie.
- Cover/vertaal een bestaand lied dat helemaal past bij jouw emotie/situatie/verhaal.
- Kan je zelf een instrument bespelen? Ga op zoek naar akkoordenschema's van een bestaand lied en gebruik die als basis voor je eigen song.
- Maak je liever een rap? Kies/maak een beat en schrijf hier je eigen rap op.
- Wil je zelf een melodie of beat maken via de PC? Bekijk hoe je dit doet op: <https://www.magix.com/be/muziek-maken/>
- Is het voor jou geen probleem om een melodie te bedenken maar ben je geen tekstschrijver? Vertrek van een gedicht en vorm dit om tot een lied.

STAP 4: MAAK JE LIED

 15 minuten

Maak je lied volgens een vaste structuur.

- strofe – pre chorus – refrein
- strofe: je omschrijft een situatie/gevoel
- pre-chorus (einde van je strofe): je geeft al iets prijs
- refrein: basis, boodschap van het lied

Zing, stuur bij, begeleid.

STAP 5: NEEM OP EN DEEL

 5 minuten

Wil je graag anderen inspireren? Neem je lied op en post het op jouw kanaal met **#binnenstebuiten #warmewilliam**.

ZIN IN MEER EXPRESSIE?

Probeer eens een **andere masterclass** uit.